

**João Pedro Braga
Cássius Klay Nascimento**

MARIA SKŁODOWSKA-CURIE W BRAZYLII

Wrzesień 2017

**Wydane przez Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN
i Gliwicki Oddział Polskiego Towarzystwa Chemicznego**

**CMPW
PAN**

Autorzy

João Pedro Braga, profesor Wydziału Chemii Uniwersytetu Federalnego stanu Minas Gerais

Cássius Klay Nascimento, profesor Szkoły Podchorążych Lotnictwa

Tytuł oryginału

A visita de Marie Curie ao Brasil

Z języka portugalskiego tłumaczyła

Alina Pawłowska-Zampino

Projekt okładki

Tomasz Kwaśniewski

Redaktor

Barbara Trzebicka

Redaktor techniczny

Teresa Dziedzic

Copyright© 2017 João Pedro Braga, Cássius Klay Nascimento

Copyright© for the Polish edition by Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN

Zdjęcie na okładce ze zbiorów Muzeum Curie w Warszawie

Druk: UKIP, Młyńska 4, Gliwice

ISBN 978-83-926523-9-7

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	7
ROZDZIAŁ 1	9
Życie Marii Skłodowskiej-Curie	9
1. Dzieciństwo i młodość w Polsce	9
2. Paryż	12
3. Życie z Pierrem Curie	13
4. Promieniotwórczość	14
5. Maria Skłodowska-Curie i radioaktywność	16
6. Doktorat i nagroda Nobla	19
7. Narodziny drugiej córki i śmierć Pierre'a	21
8. Druga nagroda Nobla i były uczeń Pierre'a	22
9. Maria Skłodowska-Curie i pierwsza wojna światowa	24
10. Instytut Radowy w Paryżu	26
11. Podsumowanie	28
Bibliografia	29
ROZDZIAŁ 2	30
Przygotowania do przyjęcia Marii Skłodowskiej-Curie w Brazylii	30
1. Przybycie Marii Skłodowskiej-Curie do Brazylii. Francusko-Brazylijski Instytut Wyższej Kultury	30
2. Oczekiwanie na przybycie Marii Skłodowskiej-Curie do Brazylii – komentarze prasowe	31
3. Wizyta Marii Skłodowskiej-Curie na kontynencie południowoamerykańskim a kobiety brazylijskie	34
4. Przybycie na ziemię brazylijską	35
5. Epilog	36
ROZDZIAŁ 3	39
Rio de Janeiro	39
1. W oczekiwaniu na przybycie Madame Curie do Rio de Janeiro	39
2. Przybycie Marii Skłodowskiej-Curie do Brazylii	44
3. Pierwszy kontakt z brazylijską prasą	47
4. Przygotowania do wykładów	50

5.	Wypełnienie misji naukowej	50
6.	Maria Skłodowska-Curie a emancypacja kobiet brazylijskich	53
7.	Zwiedzanie kraju	54
8.	Wizyta w Senacie Republiki	55
9.	Epilog	56
	ROZDZIAŁ 4	61
	São Paulo	61
1.	Madame Curie w São Paulo	61
2.	Termy w Águas de Lindóia	63
3.	Pożegnanie z São Paulo	65
4.	Problem z pewnym dziennikarzem	65
5.	Epilog	68
	ROZDZIAŁ 5	71
	Belo Horizonte	71
1.	Wstęp	71
2.	Maria Skłodowska-Curie w Belo Horizonte	71
3.	<i>Diário de Minas</i> z 18 sierpnia 1926 r.	71
4.	<i>Diário de Minas</i> z 19 sierpnia 1926 r.	72
5.	Studenci obecni na wykładzie Marii Skłodowskiej-Curie	74
6.	Madame Curie była tutaj – jedno zdjęcie, jeden podpis, jeden list	75
7.	Podsumowanie	78
	ROZDZIAŁ 6	80
	Podsumowanie końcowe	80
1.	Uroczystość na cześć Madame Curie	80
2.	Pokłosie podróży do Brazylii	83
	KALENDARIUM ŻYCIA MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE	85
	Kalendarium podróży do Brazylii	86